

„Revista de Derecho Agrario y Alimentario”

Germán de Castro Vítors, *Notas y reflexiones de actualidad acerca de una faceta del desarrollo territorial sostenible* (Aktualne uwagi i refleksje na temat zasady zrównoważonego rozwoju terytorialnego), RDAA 2013, nr 63, s. 49-92.

23 listopada 2007 r. Rada Ministrów uchwaliła Strategię Zrównoważonego Rozwoju, mającą na celu dostosowanie ochrony środowiska i zarządzania obszarami miejskimi i wiejskimi do wytycznych Unii Europejskiej. Zdaniem Autora, mimo pozytywnie rokujących założeń, strategia nie została wcielona w życie i obecnie konieczne jest szukanie nowych rozwiązań, które umożliwiłyby wprowadzenie gruntownych zmian na Półwyspie Iberyjskim. Autor przekonuje, że bez opracowania kompleksowej strategii pozwalającej zrównać szansę obszarów wiejskich z obecnie znacznie bardziej konkurencyjnymi obszarami miejskimi nie jest możliwe wprowadzenie w życie w Hiszpanii zasady zrównoważonego rozwoju terytorialnego. De Castro Vítors upatruje szansę na zmianę sytuacji w zachęceniu młodego pokolenia do pracy przy produkcji rolnej, przez chociażby zastosowanie systemu preferencyjnych ulg dla młodych rolników. Należałoby także poprawić sytuację kobiet pracujących w gospodarstwach rolnych – tzn. formalnie ustanowić je współwłaścicielkami gospodarstw rolnych, co umożliwi obecnie najnowsze ustawodawstwo.

Esther Muñiz Espada, *La urgencia de legislar sobre la cohesión territorial urbanismo y espacio rural* (Konieczność pilnego uregulowania kwestii spójności terytorialnej, urbanistyki i przestrzeni wiejskiej), RDDA 2013, nr 63, s. 93-140.

W związku z niepowodzeniem realizacji strategii zrównoważonego rozwoju terytorialnego w Hiszpanii zaszła konieczność uregulowania sytuacji prawnej obszarów wiejskich oraz miejskich tak, aby ich rozwój przebiegał w sposób harmonijny i możliwie jak najbardziej równomierny. Zgodnie z danymi pochodzącymi z 2011 r., opublikowanymi przez Ministerstwo Rolnictwa, Żywności i Ochrony Środowiska w latach 2000-2010 w Hiszpanii rozwijały się gospodarczo głównie obszary miejskie, zwłaszcza Wspólnoty Autonomicznej Kastylia i La Manchy. Obszary wiejskie pozostają zacofane zarówno pod względem dostępnych środków, jak i technologicznym. Konieczne jest zatem zachęcenie ludności do migracji z terenów miejskich na wiejskie, celem dalszego rozwoju tych ostatnich. Zdaniem Autorki należy opracować rządowy system wspierania rolnictwa przez stworzenie dopłat lub subwencji dla rolników rozpoczynających działalność.

Możliwość uzyskania wsparcia nie powinno się odbierać gospodarstwom funkcjonującym na rynku od dłuższego czasu oraz małym przedsiębiorcom rolnym. Niezbędne wydaje się także dalsze wyrównywanie sytuacji kobiet i mężczyzn w rolnictwie, ponieważ kobiety do tej pory nie posiadały żadnych praw związanych z własnością gospodarstwa. Wprowadzenie w życie instytucji współwłasności gospodarstwa rolnego małżonków może spowodować znacznie większy ich udział w tym sektorze gospodarki hiszpańskiej. Zdaniem Autorki bez wprowadzenia kluczowych reform, dotyczących zwłaszcza rozwoju obszarów wiejskich, sytuacja w Hiszpanii w najbliższym czasie nie ulegnie zmianie.

Ana María Pérez Vallejo, *La titularidad compartida de las explotaciones agrarias: un análisis desde la perspectiva de género* (Współwłasność gospodarstw rolnych: analiza z perspektywy płci), RDAA 2013, nr 63, s. 141-176.

Ustawa nr 19/1995 z 4 lipca 1995 r. o modernizacji gospodarstw rolnych nie spełniła pokładanych w niej oczekiwań. Bardzo restrykcyjne warunki udzielenia subwencji dla rolników okazały się dla większości z nich nie do spełnienia. W rezultacie beneficjentami środków przyznanych na podstawie ustawy okazała się grupa mniejsza niż 5 procent ludności pracującej przy produkcji rolnej. W związku ze znacznie zwiększającą się migracją ludności ze wsi do miast konieczne stało się wprowadzenie nowych rozwiązań celem zahamowania tej tendencji. Szansę na zmianę zaistniałej sytuacji stanowi wprowadzenie instytucji współwłasności gospodarstwa rolnego, co w praktyce doprowadzić ma do zrównania szans mężczyzn i kobiet w rolnictwie oraz przyczynić się do większego niż do tej pory ich uczestnictwa przy produkcji rolnej.

Opracowanie: KRZYSZTOF RÓŻAŃSKI

PPR Nr 2 (15) – 2014, 256-257
DOI: 10.14746/ppr.2014.15.2.16